

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍՊԱՆԻԱՅԷՆ ՊԱՀԱՆՁՔ ՈՒՆԵՑՈՂ ՅՈՒՐԲ ՎԱՃԱՌՎԱԿԱՆՆԵՐԸ

Պատանի ապրանք արտադրող, գրվածքարար հակիրճ և այս արտածութիւններէն պահանջը ունեցող վաճառականներուն համար գործարարի կարգադրութիւն մը եղած էր, Չուէլէս ամիս առաջ. անկէ սաղին կարելի չէր որ վաճառականները համաձայնութեան մը գտն կեդրոնական գրամատան հետ և իրենց հաշիւը փակեն: Այսօր վաճառականներուն կ'առարկուի թէ, իրենք իրենց հարաւորած ապրանքներուն փոխարին հարբերին 80 ամիս առաջ ըլլալով, այս գրամին տոկոսը հաշուելով, ոչ թէ պահանջատէր կ'ըլլան, այլ պարտական կը մնան: Վաճառականները այս մասին դիմում պիտի րենս թիւրք-օֆիսին և յետոյ ուրիշ գործադարութեան մը:

ՉԿՆՈՐՈՒԹԵԼԸ համաժողովը, այսօր կը գումարուի Անգարայի մէջ: Խորհրդածութեան զլխաւոր նիւթը պիտի ըլլայ ծովային արտադրութիւնները բազմապատկել և անոնցմէ կարելի եղածին չափ յայտնելն օգտուելի: Պատի խորհրդակցին նաև ձրկ-տարութեան գրամատան ծրագրին վրայ: Այս գրամատունը կապուած պիտի ըլլայ անտեսական գործադարութեան:

ԵՐԷԿ, քաղաքապետութիւնը, իր թաղապետական շրջանակներուն հարգելի թէ քաղաքապետութեան ունեցած պահանջները գանձելու համար իճրայի միջոցին պիտի դիմէ: Առկէ առաջ, ինքան զեկոյցով մը ուրիշ օր պայմանագրով կուտար պարտականին. նոր կարգադրութեամբ վերջացած է պայմանագրով տարու այդ գրութիւնը: Իճրայի պաշտօնեաները անմիջապէս պիտի կրնան կատարել հանգի գործողութիւնը. և յետոյ, մինչև տարւոյն լրանալը չպիտի սպասուի, պարտք մը գանձելու համար:

ՕՏԱՐ և փոքրամասնութեանց վարձարաններու կարգ մը ուսուցիչներ, Կրթական Տնօրէնութեան զիմում քրտած դասերու փոփոխութիւն առաջարկած և պատասխանած է թէ անհրաժեշտութեան պարագայի մը մէջ միայն պիտի կրնայ ըլլալ այդ փոփոխութիւնը:

ԵՐԷԿ ԿՈՒՂԻՔԻ ԶԵՐ ԿԱԼՈՒԱՍԱՏՈՒՐՔԵՐԸ ԶԵՂՉԵԼ ԿԱՐԵԼԻ Է

Կալուածատուներուն 100իմ հասնող զեղծել 23-12-936 թուակիր 2870 թիւ օրէնքով, այն ամէն կալուածները որոնք ընդհանուր գնահատութեան ժամանակ հարկերին քանակին զեղծելն օգտուած, վերոյիշեալ օրէնքին տրամադրութեան համաձայն հրատարակութեան թուականէն սկսեալ մինչև մէկ տարի 23-12-936 (այսինքն մինչև մէկ ամիս) եթէ ամէն կալուածատէր առանձնաբար զիմէ պատկանեալ իշխանութեան պիտի կրնայ օգտուել հարկերին քանակին զեղծելն: Աւելի մանրամասնութեան համար զիմել՝ Մանուկ Վառլապուհի Պահլէ Գարու Ռահվանդիէր փողոց պիլրինճի վազըֆ խանի զինաց Շիրին խան թիւ 10, ամէն օր ժամը 12-14: Կ'ստանանէ նաև գատաստուօյի և կալուածական ամէն տեսակ գործեր:

S. Diamandi
M BILYACI
Մասնատու տպագրանքի համաձայն կը պատրաստէ արդիակ և ննջատեսակի կազմածներ եւ ամէն տեսակ կան կարասի:
Հասցէ. — Երւքէք քաղաքը, Ճատուէի քեպիւր թիւ 108

ԴԱՏԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Նախախիփի եւ անադգանքի մը հետեւանք

Հիւսէյին 45 տարեկան և Խարհիմ 16 տարեկան, երկուքն ալ շերտուն վաճառող և հայրենակիցներ: Կիրակի օր գործէ դարձին դրամական խնդրոյ մը առթիւ բանալէն մը ունեցան: Խարհիմ թահապալէ Ակուր Չափուր սրճարանին մէջ ծանր նախատինքներ ըրաւ Հիւսէյինի, որ յաջորդ առտու գատարան զիմելով դատ բացաւ զինք նախատողին դէմ: Դատարանը ի պարտին ոչ չափահաս տարիքը նկատի առնելով, զայն գատարարտեց՝ 1 օր բանտարկութեան և 60 զրջ. գրամական տուգանքի:

Ամուսնալուծման դատ մը

Փաթմա, 36 տարեկան է իսկ իր ամուսինը Մուսթաֆա 29, կը բնակին Գատրմիշա Տողրամաճը սօքաք: Կինը իր ամուսինն դէմ ամուսնալուծման դատ բացած է, մինչև հոս լաւ, սակայն Փաթմա ամուսինը հրապարակաւ նախատելու իրաւունք ունենալ կը կարծէր, ամէն անգամ անոր հանդիպելուն հայտնէր կ'արձակէր ու կը պատար. «Անպատիւ եւ ըրիֆ քեզի վախճուելովեց տարու ճատարողի մը հետ կոխեցի»:

Արուստարձայատուութիւնը վերաւորուած Մուսթաֆա զինաց ձիրք-միւր Մէհնուքի գատարանին:

Դատարանը բողոքողը իրաւացի գտաւ և Փաթման գատարարտեց 3 օր բանտարկութեան, 1 լիրա տուգանքի և 110 զրջ. ալ գատարան ծախքերու հատուցման:

Տար արիկաներ եւ սաներեք սարու աղջկանակ մը

Չօնկուտաք—Իւլիւրմէշի շրջանակները տար արիկաներ հազիւ տասներեք տարեկան աղջկանակ մը առեւազած էին, նոյն պահուն այդ տեղէն անցնող ատաղճի վաճառական Քէմալ, անտառին եզերքը աղջկան աղաղակները լսելով իսկոյն օգնութեան փութաց: Առեւազակներէն վեցը բռնելով յանձնեց գատարան իշխանութեանց:

Կրակարանը ինկաւ

Ճէնէր բնակող Շապանի 4 տարեկան տղեկը արկածով ինկաւ կրակարանին մէջ և մարմինը շատ մը տեղերէն այրուցներ ստացաւ: Փոքրիկը Շիրին մանկանց հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ:

Երեք աւագակներ

Ճիւնիկը բնակող վարդի վաճառական, 60 տարու հաճը Մուսթաֆա հազիւ տունէն ներս մտած, ետեւէն եկող երեք աւագակներ քարամանետալով զրպանէն 600 սակին առին, ասկէ ետք, թէ զինք և թէ իր սպասուհին կապեցին ու փախան: Ոստիկանութիւնը քննութիւն կը կատարէ:

Տան վրայ յարձակում

Պէյոզու Չիւքէքի փողոց 16 թիւ արարվմանը դեռապան Հասանէն առնելիք ունեցող մասվաճառ Իսմայիլ, ձգձգութեանը զայրամալով բնակարանին ապակիները կտորեց:

Օրօն զարկաւ

Պէյոզու, Իսթիքլալ ճատուհանէն անցնող 11 տարեկան թօտորի շօֆէօր Մուհիտաբին վարած օթօլին զարնուելով երեսէն թեթեւ վերքեր ու սքկըրթուքներ ստացած է:

70 ամեայ կինը

Ղալաթիա, Լիւլէճի հէնտէք բնակող 70 տարու վիքթորիա, փողոցը ինչպիսի վերադրուեցաւ և փոխադրուեցաւ Սէն ժօրթ հիւանդանոցը:

Եօրի օձիկը ձեռք տուաւ

Ասկէ առաջ, գողութեան յանցանքով չորս տարի բանտարկութեան գատարարուած և Պուրսալի բնաւն փախած Եօրիկ ձերբակալուած է:

80 սապրգա ունեցող գողը

Արթիւթ Սէտաթի տունը կողոպտեց:

ԹԱՂ. ԼՈՒՐԵՐ

ՊԵՅՕՂ ԼՈՒԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՐԴՈՑ ՆԻՍԱԸ

Պէյոզուի թաղ. խորհուրդը երէկ իրիկուն Տօքթ. Անուրէ վարարմի առնուած անդամութեամբ նիստ գումարելով շարունակեց Պէյոզուի Աղքատախրնամին բարեփոխել ներքին կանոնադրին քննութիւնը:

Իստան վարժարանէն ասկէ առաջ շահատուրք պահանջուած ըլլալով, մասնակի վճարում մը եղած էր, բողքերով հանդերձ եղած գնահատութեան դէմ: Նոր գնահատութեամբ մը թէեւ տուրքի քանակը պակսեցուցուած է, բայց այս անգամ ալ թաղ. խորհուրդը խնդրագրով մը դիմած է շահատուրքի վճարակ յանձնաժողովին (գաղանկ թէմիկ քօմիտիոնը), պահանջելով բոլորովին զեղչել տուրքը, նկատելով որ Իստան վարժարանը շահու համար հիմնուած հաստատութիւն մը չէ, այլ անուսում տղաքը կրթելու և գատարակելու կը ծառայէ և պիտեճէն ալ բաց ունի:

Թաղ. խորհուրդը, ի յարգանս տաղանդաւոր վաղեմի դերասանուհի Տիկին Հերանոյշ Ֆէլիկանի յիշատակին, անոր փառաւոր յուզարկուութիւնը ձրիօրէն կատարած ըլլալով հանգուցեալին աղջիկը անձամբ թաղ. խորհուրդին զիմելով, այս մասին իր սրտակալ նորակարութիւնը յայտնած է: 15 սակի գումար մը յանձնած է: Թաղ. խորհուրդը այս գումարը յատկացուց հանգուցեալին յիշատակին Իստանի աղքատ ուսանողաց տրուելիք հոգեճաշին:

Պորհուրդը գրողեցաւ նաեւ Լուրի թաղային կարգ մը ընթացիկ խնդրներու քննութեամբ:

ՏՆՏԵՍ. ԽՈՐՀՈՐԴԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐԸ

Տնտեսական խորհուրդը գումարուեցաւ երէկ իրիկուն առնուած անդամութեամբ Տիար Գր. Սարաֆեանի և հետեւեալ որոշումները տուաւ.

1. Պէյոզուի թաղ. խորհուրդը 935-36ի իրականացած հաշիւները և 936-37 նախատեսաւ պիտեճէն քննած ըլլալով Տեարք Գրիգոր Սարաֆեան, Արմենակ Չալուքեանի և Սեփոն Սիրուն, արդիւնքը մանրամասնութեամբ վարչական ժողովոյ տեղեկագրուած է:

2. Պէյոզուի վրայ քննած ըլլալով Տեարք Գրիգոր Սարաֆեան և Սեփոն Սիրուն, արդիւնքը տեղեկագրով մը վարչական ժողովոյ գրուած է: Արհեստանոցը իր բուն նպատակին ծառայեցնելու համար բանաւոր և օրինական առաջարկներ եղած են յիշեալ տեղեկագրով:

3. Գուրուչէլմէի թաղ. խորհուրդը 935-36ի իրականացած հաշիւները և 936-37ի պիտեճէն զրկուած ըլլալով քննութիւնը յանձնուեցաւ առնուած պետ Տիար Արմենակ Չալուքեանի և Տիար Սեփոն Սիրունի:

տող Շիրքի ձերբակալուած է: Այս գողը աւելի քան ութսուն տարեքան ենեալ յայտնեց, որպէս յաղթանակի ութսուն:

Հանրակառքի ինկաւ

Կոչկար Իսմայիլ, նախընթաց օր Սարաճանէի կողմը հանրակառքէն ցատկեց. Հաւասարակառքի կողմը անցնող Իսմայիլ ինկաւ և ծանրապէս վիրակառքեցաւ ոտքէն: Իսմայիլ ձերբակալուեց հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ:

ՍՎԱԶ—ԻՐԶՐՈՒՄԻ Կուչէս միլիոն

Իրայի փոխառութեան պարտաթուղթերուն երկու երրորդը ծախուած է և կը կարծուի թէ ամբողջութեամբ պիտի ծախուին պարտաթուղթերը տակաւին արձանագրութեան պայմանաւոր չլլոցցած:

Չիւնիկէի Պէյոզուի ճամբան նորոգել որոշուած ըլլալով քաղաքապետութեան հրահանգով երէկուրէն սկսան աշխատութիւնները և պատրաստուած ծրագրին համաձայն պիտի շինուի շօթ և ամուր ճամբայ մը:

ԿԵՏԻԿ ՓԱՇԱՅԻ ՄԷՋ ՄԱՍԱՂՈՐՇՆՈՒԹԻՒՆ

Կէտիկ Փաշայի Ս. Յովհաննէս եկեղեցիին 61րդ անուան տոնախրմբութեան առթիւ 20 Դեկտ. 936ին կատարուելիք ձուտադորնութեան հատկէ սովորականէն աւելի արդիւնաւորելու և այսու աւելի օգտակար ըլլալու հաստատ մտադրութեամբ, տեղւոյն նորակազմ և արժանընտիր թաղեցիներէն խկապէս սիրուած ու յարգուած Պատ. Թաղ. խորհուրդը այս անգամ թաղին պատուաւոր և ժրջան անձնաւորութիւններէ յանձնախումբ մը կազմած է, որոնք զվեր ցերեկ ոգի ի բուն աշխատելով Պատ. թաղեցիներուն պիտի զիմեն խնդրելու համար անոնց լիազատ նուիրատուութիւնը եկեղեցույն և վարժարանին պիտեճէն բացը գոցելու համար: Պատ. Թաղ. խորհուրդը և մեղուաջան յանձնախումբը այս առթիւ կոչ կ'ընեն յարգելի թաղեցիներուն օգտակար հանդիսանալու համար սոյն բարեսիրական գործին:

Յանձնաժողովը հետեւեալ ծանօթ և վստահելի անձնաւորութիւններէ կը բաղկանայ.

Տեարք Վարժապետ Աստուրեան Ա. Աստուրեան, Կարո Աճէմեան Բ. ասնպտ. Վահան Վառլապուհի ասնապտ. Անդամք՝ Մկրտիչ Շահնազարեան, Աշոտ Գալօշեան, Մկրտիչ Աղարեան, Արշակ Կակոսկան, Չարեն Տէմիրճեան, Մ. Գարակէօզեան, Թաթուլ Գարամանեան, Յարութիւն Արփիարեան, Վարդգէս Արփիարեան, Ստեփանն Սալլապաշեան, Մէնէնտեան եղբարք, Հրանդ Թօրպեան, Աբրահամ Քաջաքեան:

Այս առթիւ վարժարանին յարգելի ուսուցչական կազմն ալ իր բարոյական աջակցութիւնը ի սպաս դրած է:

ՀԱՅ ԼՈՒՂՈՐԴ ՄԸ Ա ԽՈՅ Ե Ա Ն

Ծանօթ բժիշկ Յովսէփ Տէր Ստեփանեանի եղբոր որդին՝ Տօքթ. Յովսէփ Ստեփանեան Պարակատանի մարզական ակումբէն լողալու ասոյեան հոչակուած է:

«Ժուռնալ տը լ'Իրան» կը զրէթէ այս երկուստարգ մարզիկը 800 մէթր լողալու փորձին մէջ 21 կէտերով շահեցաւ արծաթ բաժակը:

Նոյնպէս շահեցաւ 60 մէթր հեռաորութեան վրայ ազատարարութեան լողալու փորձին մէջ ակոյեանութիւնը որ կազմապարտուած էր թէհրանի Սփօրթ-ըլիւպին կողմէ:

Միւս կողմէ շահած է նաեւ 60 մէթր լողալու ազատարարութեան փորձին մէջ 10 կէտ:

Վաղաժեռիկ Մաքսուտ Վ. Ճընտեքիանի յուզարկարութեան առթիւով հանգուցեալին ծնողքը և ի մասնաւորի ծանօթ աղգային Տիար Գէորգ Ճընտեքեան շնորհակալութիւն կը յայտնեն Սամաթիոյ թաղ. խորհուրդին և աստեանապետ յարգելի Տօքթ. Գրըրգճեանի, զպրաց գատուն երաժշտապետին, Գուս գարուի դուրս և թօք քարուի քանանայ հայրենուն, Պէյոզուի և Ղալաթիոյ երաժշտապետներուն, ինչպէս նաև ամէն անոնց, որոնք անձամբ ներկայ գտնուելով վերջին յարգանք մը ընծայեցին իրենց սիրեցեալ Մաքսուտին յուզարկարութեան տխուր հանգեալին:

Միւս ճազպանի խումբը որ կը բաղկանայ հայ արուեստագէտներէ և կը շինցին ու կ'ողակորէ միշտ հայկական և օտար հարմիրները և հանդէսները, Դեկտ. 19ին թէյասեղան մը պիտի տայ իր բոլոր համակիրներուն ի պատիւ, Բառք Օթէլի ընդարձակ սրահին մէջ, շատ ճոխ և պէսպիսուն յայտադրով մը:

ՄԹԱՐ ՃԱԶԻ ԹԵՅԱՍԵՂԱՆԸ

Միւս ճազպանի խումբը որ կը բաղկանայ հայ արուեստագէտներէ և կը շինցին ու կ'ողակորէ միշտ հայկական և օտար հարմիրները և հանդէսները, Դեկտ. 19ին թէյասեղան մը պիտի տայ իր բոլոր համակիրներուն ի պատիւ, Բառք Օթէլի ընդարձակ սրահին մէջ, շատ ճոխ և պէսպիսուն յայտադրով մը:

ՀԱՅ ԲԺՇԿԻ ՄԸ ԱՆՁՆՈՒԻՐՈՒԹԻՒՆԸ

Բժշկական ասպարէզին լաւագոյն աւանդութիւններուն իր օրինակ, խոստանալից և երկուստարգ հայ բժշկի մը իր կեանքը տուաւ, որպէս զի մէկ յաճախողը կարենայ ապրել: Տօքթ. Լ. Գալայճեան, 28 տարեկան, այս տարի շրջանաւարտ եղաւ Ամերիկայի մէջ և սկսաւ որպէս ներքին բժիշկ աշխատել «Գիթութեան Հիւանդանոց» մէջ: Հազիւ երկու ամիս աշխատելէ ետքը, պէտք եղաւ արիւնի ներարկում մը կատարել հիւանդի մը, որուն կեանքը միայն այդ անմիջական ներարկումէն կախեալ էր: Եւ Տօքթ. Գալայճեանն էր որ յանձն առաւ սիրով տրամադրել իր արիւնը: Արդիւնքը եղաւ շատ նպաստաւոր, հիւանդը սղեկցաւ և այսօր կ'ապրի առողջ:

Սակայն բժիշկին կատարած գոհողութիւնը շատ սուղի նստաւ իրեն, ներարկումէն երկու շաբաթ յետոյ իր սիրտը չտոկեց և հերոս թիշիլը աւանդեց իր հոգին:

Տօքթ. Գալայճեան իր ուսանողական շրջանին շատ փայլուն աշակերտ մը եղած է և մեծապէս գնահատուած իր ուսուցիչներէն և բազմիցս արժանացած է մրցանակներու: Տօքթ. Գալայճեան իր ետին կը թողու բացի իր ծնողքերէն՝ քոյր մը և երկու եղբայրներ:

ԳԱՐԻԷԼ ՆՈՐԱՏՈՒՆԿԵԱՆ ԲԱՐԻՉԻ ՄԷՋ ՄԵՌՈՒԻ

«Ճուռուրիլէթ» այս խորագրին տակ կը գրէ: Օսմանեան շրջանի յատուկ դիտուներու և պետական մարդոցէն Գարիլէ Նորատունկեան միտա Բարիլի մէջ:

Էթմէքէպաշը Գրիգոր Նորատունկեանի զաւակը՝ Գարիլէ 1852ին ծնած Սիւլուստը, Գատրգիւղի Յրէրներու դպրոցէն շրջանաւարտ ըլլալով գնաց Բարիլ ու հոն մտաւ Արպոնի համալսարանն ու Քոլժ տը Ֆրանսի վարժարանը:

Գարիլէ Նորատունկեան, Բարիլ, իրաւագիտութեան վկայականը առնելով գարձաւ Իսթանպուլ և արտաքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեան զբաղմունքով մտաւ: Յետոյ Բարիլ գնաց գեսպանատան քարտուղարի պաշտօնով: Այնուհետեւ արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ գանալան պաշտօններու կոչուեցաւ և Չէթիլէի գեսպանատան առաջին քարտուղար կարգուեցաւ:

1881ին, Պապը Ալի իրաւագէտ խորհրդական կարգուեցաւ. միջոց մը իրաւաբանական վարժարանին մէջ քաղաքային գիտութեանց միջազգային իրաւանց գասեր աւանդեց:

Ֆրանսերէն լեզուով գրած է «Իստանպուլի շրջան»:

1908ի Սահմանադրութեան յետոյ, Բեամիլ փաշայի զարիւն մէջ առեւտրական և Հանրագետ Շինութեանց նախարար կարգուած, յետոյ՝ ձերբակալուական, պահ մըն ալ արտաքին գործոց նախարարի պաշտօնին կոչուած է:

ԳՈՒՐՈՒՅԷՇՄԷՆԻ Թաղ. խորհուրդը, որ կը բաղկանայ Տեարք Ա. Ճնտեքեանէ, Յ. Երամեանէ, Կ. Սալիկեանէ և Յ. Անարոնեանէ, գոգիլի եռանդով կ'աշխատի թաղային գործերու բարձր մատակարարութեամբ: Վերջերս 300 սակի եւս վճարուած ըլլալով նախորդ թաղ. խորհուրդէ փոխապետուած ինչպէս նաև եկեղեցույ

ՖԻՐԱՆՍԱԿԱՆ ԵՐԲԵՒՔ

ՈՏԻՑ ԿՈՒՍԱՆ ԶՊԻՏԻ ԸՆԼԻԱՅ

ՄԵՐ ԽԱՂԱՂՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԱԶԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՈՉ ՈՒ ԿՐՆԱՅ ԲՈՒՆԱԲԱՐԵԼ

ՖԻՐԱՆՍԱԿԱՆ ԵՐԲԵՒՔԸ, ՅԱՄԱՔԷՆ ՈՒ ՕՂԷՆ ԱՆԲՈՒՆԱԲԱՐԵԼ Է

Հիմնական իշխանությունները ղեկը ձեռք առնելու ի վեր Գերմանիայի պատերազմի ժամանակահատվածները, աշխարհի պատերազմի ժամանակահատվածները, աշխարհի պատերազմի ժամանակահատվածները, աշխարհի պատերազմի ժամանակահատվածները...

Նոր պատերազմները մարդկային ջիղերը քանդող և պատերազմի ղեկը ձեռք առնելու ընդ գլխից հանում է: Եւ Ֆրանսիայի պարտությունը անհնարաբար և անհավանականորեն արագորեն հասնում է:

Ֆրանսիայի պարտությունը համարում են մեկ նվաճական ծախքի առջև չհանդիպել:

Կրկնում 1914-ին մինչև զինապատերազմի ղեկը ձեռք առնելու, որոնք Ֆրանսիայի այնքան մարդկային և նվաճական կորուստ պատճառեցին, երբեք չեն կրնար վերադառնալ: Մեր սամանադրությունները, մեր ցամաքի, ծովի և օդային սպառազինությունները, ի մի բան Ֆրանսիայի պաշտպանությունները միջոցները երբեք չեն այն ինչ որ էին նախ քան 1914 տարին:

Այո՛, 1914-ին յանկարծակրի եկաւ Ֆրանսիայի պարտությունը, որը մեր պաշտպանության միջոցներն ու զենքերը: Սակայն բանից բերելով չի տեսնում:

Մասնակցությունը Ֆրանսիայի պարտությանը, որը մեր պաշտպանության միջոցներն ու զենքերը: Մասնակցությունը Ֆրանսիայի պարտությանը, որը մեր պաշտպանության միջոցներն ու զենքերը: Մասնակցությունը Ֆրանսիայի պարտությանը, որը մեր պաշտպանության միջոցներն ու զենքերը:

Կարելի է բնիկ Ֆոշ բարոյական ջանքերով կորոզել մեր ցոյց տուած գերման յարձակողանքին առջև:

Ֆրանսիայի սամանադրությունը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Ֆրանսիայի սամանադրությունը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Ֆրանսիայի սամանադրությունը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

Մեր արեւելքից մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեր արեւելքից մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեր արեւելքից մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

Մոլոր, ցամաքը և օդը պաշտպանելու համար մեր սպառազինությունը ու զենքերը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մոլոր, ցամաքը և օդը պաշտպանելու համար մեր սպառազինությունը ու զենքերը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

Մակայն խաղաղապետը է: Ֆրանսիայի սամանադրությունը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մակայն խաղաղապետը է: Ֆրանսիայի սամանադրությունը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

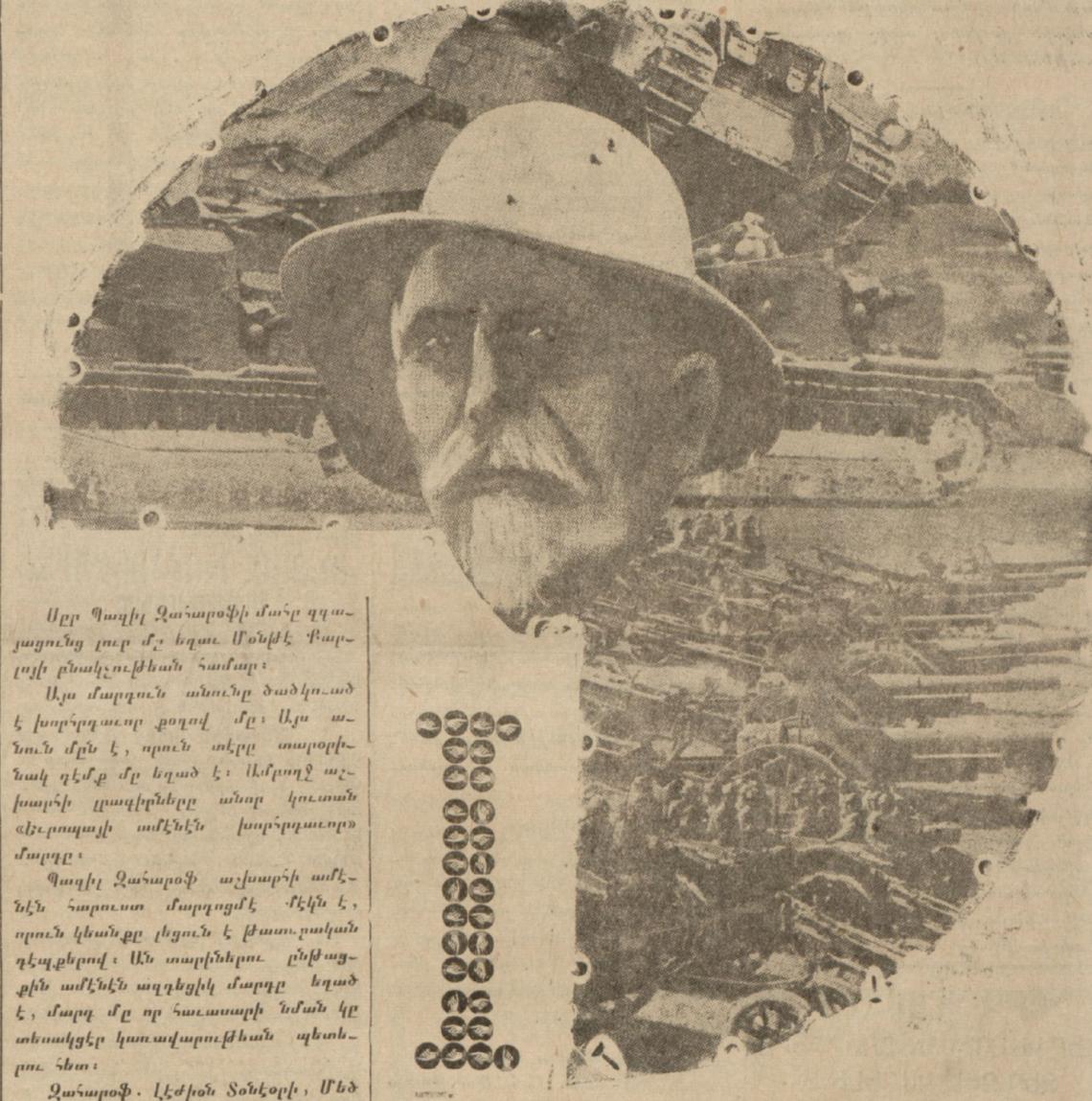
Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ: Մեծ պատերազմը մեզնեք արամբանական ղիծը կը ներկայացնէ:

ԳԵՐՄԱՆԻԱԿԱՆ ԶԵՆՆՈՒՄԸ

Գերմանիայի զենքերի արտադրությունը...

ՄԵՐ ՊԱՉԻԼ ԶԱԽԱՐՈՑ

ԻՆՉՊԷՍ ՍԿՍԱԻ ԵՒ ԻՆՉՊԷՍ ՎԵՐՋԱՑՈՒՑ
ԶԱԽԱՐՈՑ ԹԷ ՄԷԿ ԵՒ ԹԷ ՄԻՒՍ ԿՈՂՄԻՆ
ԿԸ ԾԱԽԷՐ ԵՒ ԻՐ ԶԷՆՔԵՐԸ
ՇԱՐՈՒՆԱԿ ՄԱՐԴ ԿԸ ԶԱՐԴԷԻՆ
ԳԵՂԵՑԻԿ ԿԻՆԵՐՈՒ ՕՃԱՆԿԱՎՈՒԹԱՆ
ԻՆՉՊԷՍ ՕԳՏԱԳՈՐԾԵՑ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԱՔՍԻՄԻ ԳԻՏԸ

ՄԻԼԻԱՌԱՏԷՐ ՄԵՐ ՊԱՉԻԼ ԶԱԽԱՐՈՑ

Մեր Պաշտպանական զորքերի մասին զգուշացումը լուր մը եղաւ Մոնթե Քարլոյի ընկալումից համար:

Այս մարտունակ անունը ծածկուած է խորհրդաւոր քողով մը: Այս անունը մըն է, որուն տեղը տարօրինակ զէնք մը եղած է: Ամբողջ աշխարհի լրագրողները անոր կուստան Վերապալի ամենին խորհրդաւոր մարզը:

Պաշտպանական զորքերի ամենին հարուստ մարզը մէկն է, որուն կեանքը լեցուն է թատրական զէնքերով: Ան տարիներու ընթացքին ամենին արդիւնաւոր մարզը եղած է, մարզ մը որ հաւասարի նման կը տեսակցեր կառավարութեան գետնու հետ:

Չարաֆ. Լէֆրոն Տոնէօրի, Մեծ ինքնի, Պէնի աստիճանին մեծ ինքնի, Անգլիոյ ասպետութեան աստիճանին տէր էր, որ իբր պատերազմական ճարտարապետութեան «մական» միջոցներու տիրացած էր:

Կասկած չկայ որ որ իր մահէն վերջ Մոնթե Քարլոյ լրագրողներուն ժամագրաւալը պիտի ըլլայ:

Խորհրդաւոր կեանք մը
Վախճան տարուան գործունէութեան մը վերջ մեռաւ ան:

Իր շրջանին և թերեւս ամեն ժամանակներու մեծագոյն զէնքի վաճառորդը, ծնաւ Թուրքիա: Իր ընտանիքը ազգաւ էր և շտրիկ շտրիկ պաշտպանութեան մը: Իսթանբուլի, Չարլիա Վալիկոն Թաթարիայի անհնաւ գործընկերը կը յաճախէ իսթանբուլի՝ անգլիական վարժարանը: Ան գիտցաւ առիթները օգտագործելու:

Գործընկերը կը ղեկավարէ մը Չարլիոյ մէջ սեղանաւորութիւնը ըրաւ, յետոյ եղաւ նոյն իսկ իրենց և օտար զբոսաշրջիկներու առաջնորդ: Յի մըն ալ մօրեղբայրը կերպարանաւորական Մէլիսթրոնը, իրենց խնամքը գործերը վարելու: Վաճառորդի իր յատկութիւնները պայտէս սկըսաւ առաջին անգամ ի գործ գնելու:

Եւ ինչպէս որ մըն ալ ան հաւասար զորքերու բազմապիսեան նկատելով կը նկատուի չորհուրէ մը բարձր Անգլիոյ մէջ փնտրելու համար:

Կարգաւորի բանիցի գաղտնիքը
Ամենքի վրայ փայտի մը կ'իջնէ և Չարաֆի բարեկամներու շրջանակը յազումի կը մատուցի, երբ ինքնին Բոննոս, իր թերթին «Միջառնակ»-ը մէջ կը գրէ թէ Պաշտպանական մը լրագրողն ճամար Կարգաւորի բանիցի մէջ գտնուած միջոցին փայտէն փորձ ըրած բայց սպաննուած է: Գալթիկոն Մեծ մայր կուստայ և Սթրուտիս անուն լրագրող մըն է որ իրականութիւնը երևան կը հանէ:

Չարաֆ Անգլիա էր և Բոննոս հակառակութեան մը համար արդէն իսկ իր հայրենակիցներուն ծանօթ գէնք մը գործած այդ մարզը ուզած էր վարկաբեկել, Պաշտպանական փանաւորի մը պատահած վերադարձով խորհրդաւոր Անտառագրողին:

Պաշտպանական զորքերի ամենին հարուստ մարզը մէկն է, որուն կեանքը լեցուն է թատրական զէնքերով: Ան տարիներու ընթացքին ամենին արդիւնաւոր մարզը եղած է, մարզ մը որ հաւասարի նման կը տեսակցեր կառավարութեան գետնու հետ:

Չարաֆ Անգլիա էր և Բոննոս հակառակութեան մը համար արդէն իսկ իր հայրենակիցներուն ծանօթ գէնք մը գործած այդ մարզը ուզած էր վարկաբեկել, Պաշտպանական փանաւորի մը պատահած վերադարձով խորհրդաւոր Անտառագրողին:

Պաշտպանական զորքերի ամենին հարուստ մարզը մէկն է, որուն կեանքը լեցուն է թատրական զէնքերով: Ան տարիներու ընթացքին ամենին արդիւնաւոր մարզը եղած է, մարզ մը որ հաւասարի նման կը տեսակցեր կառավարութեան գետնու հետ:

Վերապալի գեներալի վաճառորդը
Հոկտեմբեր 24, 1877-ին էր որ անոր բարձր բացուեցաւ: Երեւոյն ճարտարապետ Նորաէնֆէլտ իր գործարանին պատրաստած զէնքերուն պաշտպանութեան մէջ հրապարակ գրուած ներու համար յաճառորդի մը պէտք ունէր: Բարեկամներու միջամտութեամբ գտաւ Չարաֆը: Առաջին քայլերուն Պաշտպանական միջոցները միայն հինգ սիլերին կ'ստանար: Բայց իրեն համար մեծ ասպարէզ մը կը սկսէր:

Եւ գործը շուտով կարգին մտաւ: Երեւոյն ճարտարապետի ծախսը առաջին ընդձոյցի և քանի մը շաբաթ վերջ Թունաստանի թշնամի Թուրքիոյ ճիւղ նոյն ձեւով երկու ընծոյցայ ծախսը: Սակայն ասոնք որքան ալ որ փայտէն ըլլան ի վերջոյ սկզբնաւորութիւններ էին:

Մախիմ գեղապետը
Ամերիկացի մը, Մաքսիմ անունով: Լոնտոն հաստատուած էր և հնարած միջոցով մը, որուն շտրաբ պիտի կատարուէր Վիեննայ: Գործընկերու այդ գիտէն մտահոգելով զայն Վիեննայ զրկեց, ուր Չարաֆ յաջողեցաւ ներկայ գտնուող

Մախիմ գեղապետը
Ամերիկացի մը, Մաքսիմ անունով: Լոնտոն հաստատուած էր և հնարած միջոցով մը, որուն շտրաբ պիտի կատարուէր Վիեննայ: Գործընկերու այդ գիտէն մտահոգելով զայն Վիեննայ զրկեց, ուր Չարաֆ յաջողեցաւ ներկայ գտնուող

Մախիմ գեղապետը
Ամերիկացի մը, Մաքսիմ անունով: Լոնտոն հաստատուած էր և հնարած միջոցով մը, որուն շտրաբ պիտի կատարուէր Վիեննայ: Գործընկերու այդ գիտէն մտահոգելով զայն Վիեննայ զրկեց, ուր Չարաֆ յաջողեցաւ ներկայ գտնուող

Մախիմ գեղապետը
Ամերիկացի մը, Մաքսիմ անունով: Լոնտոն հաստատուած էր և հնարած միջոցով մը, որուն շտրաբ պիտի կատարուէր Վիեննայ: Գործընկերու այդ գիտէն մտահոգելով զայն Վիեննայ զրկեց, ուր Չարաֆ յաջողեցաւ ներկայ գտնուող

[Շար. Ե. է.]

ՇԱՐԺԱՆԿԱՐԻ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

ԲՕՊԵՐ ՏՕՆԱ ԻՆՉՈՒ ՄԵՐԺԵՑ

ԹԱԼՊԵՐԿԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

ԲՕՍԵՆՅԻ ԴԵՐԻՆ ՀԱՄԱՐ ԱՄԵՆԵՆ ՅԱՐՄԱՐ ԴԵՐԱՍԱՆԸ ԲՕՊԵՐԸ ԿԸ ՆԿԱՏԷԻՆ, ԲԱՅՑ...

ՏՕՆԱ ՏԻԹՐԻՅԻ ՅԵՏ ԿԸ ԴԱՐՁՆԵ «ԱՆՔԵՆ ՁԻԱԿՈՐԸ» ԱՆՈՒՆ ՖԻԼՄԸ

Երբ ողբացեալ Իրվինկ Թալպերի գաղափարը յղացաւ Նէյքսթրիի զեղեցիկ ողբերգութիւններէն մին եղող «Բօ-մէօ և Ժիւլիէթ» ֆիլմի վերածել, իրեն համար գծուար չեղաւ գտնել Ժիւլիէթի գերը մարմնացնող թիփ մը յան-ձին իր կնոջ՝ Նորմա Շերբրի, որ կը լրացնէր զերկն պա-հանջած բոլոր յատուկութիւնները: Սակայն վարանում ցոյց տուաւ Բօմէյի գերը յանձնել Հօլիվուտի գերասաններէն ոեւէ մէկուն: Նախ խորհեցաւ Քլարք Կէյպլի մասին, ապա Ֆրանչօ Թօնի և վերջապէս այդ գծուարին գերը ուղեց տալ Թօպէս Տօնայի, 45,000 սփէրլինի վճարումով:

Սակայն, Թօպէս Տօնա մերժեց իրեն եղած առա-ջարկը, որ մեծ զարմանք պատճառեց Թալպերիին: Իրը նուրբ հոգեբան մը մարդոց՝ ընդհանրապէս և գերասան-ներու՝ մասնաւորապէս, Իրվինկ Թալպերի տարբեր ու-ին քննատուկ գաղափար մը կազմած էր Թօպէս Տօնայի խառնուածքին ու ճաշակներուն մասին, որ արդի ժա-մանակներու մէջ ամէնէն խզճամբտ ու վարպետ գերա-սանը կ'ընայ նկատուելի, ինչ-պէս Չարլս Լաֆֆըն:

Ճիշդը ըսե-լու համար Թօ-պէս Տօնա, որ ներկայիս Տէն-համի սփիւտի-ոյին մէջ Մար-լէն Տիթրիի հետ գարձնելու վրայ է «Ան-դէն Ձիաւորը» ֆիլմը, ամէն բանէ առաջ ասպետ-գերա-սան մըն է, որ նախամե-ծար կը համա-րէ իր Բօմէյը:

Ճինքը Բօմբը և Ֆրէս Ասքէր կը պարեն

Գերը, ինք որ աւելի բարձր գերեր կ'երազէր ամէն առնել: Թօպէս Տօնա, որ երկար ամիսներ աշխատած է Բը-նէ Գլէրի և Մառլէն Բարօլի հետ, գարձնելու համար կարգ մը ֆիլմեր, մերժեց աշխատել Կօմօն Պրիթլիի հաշ-ւոյն, և ընդհակառակը սիրալոծար փութկոտութիւն մը ցոյց տուաւ աշխատելու իրեն բարեկամ և իր անօթէնը եղող Քօրտայի քով: Ճիշդ այդ միջոցին սակայն, զք-ուարանչութիւնէ տուտպելով, ստիպուեցաւ դադարեցնել իր աշխատանքը և հինգ ամիս հանգիստ ըրաւ:

Ներկայիս, Թօպէս Տօնա, Լոնտօնի մէջ իր գարձու-ցած «Անդէն Ձիաւորը» ֆիլմին փորձերը աւարտած է: Ֆիլմին բեմադրին է ժապ Ֆէյտըրը, իսկ իր խաղընկերը տաղանդաւոր արուեստագիտուհի Մարլէն Տիթրիի:

Այս ֆիլմը պիտի կրնանք տեսնել այս եղանակին:

*****

ՄԱԿՏԱ ՇՆԱՅՏԵՐ
սիրուն աստղը որ թէեւ փչ
կը դարձնէ, բայց իր ճիւ-
մերը միշտ կը սիրուին:

ՈՎ ԷՐ ՍԸՐ ՊՍԶԻԼ ԶԱԽՍԼՐՈՅ

(Նար. Դ. Էջէն)

Կրնուորականները համոզել թէ այդ գէշքը բուն պատրաստողը իր բախ-րօնն է:

Ամերիկացին Պազլի Զախարօֆի այս բրորականտին հետեւանքով նեղ կացութեան մատուցելով ստիպուե-ցաւ ընկերութիւն մը կազմել: Մաք-սիմ Նօրմանֆելթ կանգ էնտ Ամիւ-նիոն ընկերութիւն անուանով:

Մանուան վաճառականը

Պազլի Զախարօֆ Թուսթոյ մէջ կրնորուն օժանդակութիւնը կը զըտ-նէ ընդհ. սպայտիոյնէն ապագանք-ներ ընդունելու համար:

Պազլի Զախարօֆ այս շրջանին կրտճական հարցեր կ'ունենայ: Եղե-կաւքի երկար ճամբորդութեանց ըն-թացքին կը ծանօթանայ և կը մը-տերմանայ Մարիա տէլ Բիզարի հետ որուն բուն ազնուականի անունն էր Վիլհամին. քա տէ լոս Բապալթրօսի գրքունին Անթօնիո Անճէլա Բաթրօ-պլինիօ Սիմօնա տէ Միքաէլլօ ի Պէրնէթի հետ: Ասիկա Պուրպօն ի-խանուհի մըն էր: Այդ բարեկամու-թիւնը ուրիշներու նման կարճ շտե-ւեց:

Մահ վաճառող մարդը սիրովին յարարեութեանց հետ զուգընթաց կը զինէր պուլկար քովիթէճիները:

հակառակ որ անոնք Յունաստանի ալ վտանգ կ'ապառնային:

Ան շուտով Մաքսիմ ընկերու-թիւնը կը միացնէ Վիքթօրի և երե-ւան կուգայ աւելի մեծ ընկերու-թիւն մը:

Կը հասնի Թրանսիպի պատերազ-մը և ան թէ հարաւային արիւկէցի-ներուն և թէ անգլիացիներուն գէնք կը ծախէ: Երկու կողմին ալ զի-րար կ'ապանեն Մաքսիմ Վիքթօր գէնքերով:

Ան շարունակ կը ծախէ, Թու-սիոյ, Պուլկարիոյ և ամէն կողմ:

1868ին անոր կուտան Լէժիօն ա'Օնէջօրի մեծ խաչը:

Ընդհ. պատերազմին իր ըրած ա-նրեւակայելի շանք հասկնալու հա-մար կը բաւէ միայն ըսել թէ դաշ-նակիցներուն 50 միլիոնի օժանդա-կութիւն ըրած է:

Ժան Էօրէսի սպանութեան օրն իսկ օրուան թերթերը նոյն լուրին հետ կուտան նաև ուրիշ լուր մը:

«Զախարիա Պազլի Զախարօֆ Լէժիօն ա'Օնէջօրի մեծ ասպետ եղած է:»

Պատերազմէն վերջ իր բարեկամ Լոյս Ճօրճի միջոցով անգ-

Կապի Մօրէլի իր ընկերներուն հետ

քան՝ հարուստ պայմանագրութիւններ և շացնող չէքք: Թօպէս Տօնա ծնած է Մանչէսթըրի ամէնէն ամառի ու տխուր գիւղերէն մէկուն մէջ և իր մասնութեան շըր-ջանէն իսկ գինքը հետաքրքրող միակ բանը եղած է ու-տանաւորն ու թատրոնը: Մանուկ հասակին մէջ առողա-նութեան գասեր առած է և գոց սորված՝ Բօմէյի ող-բերգութեան քանի մը կատարներ, որոնք ամէնէն աւելի հանոյ թուած են իրեն:

Թօպէս Տօնա աղքատ ընտանիքի մը զաւակն էր և իր յարատեւութեան ու յամառ ջանքերուն շնորհիւ միայն կրցած է համեստ գիրք մը շինել իրեն համար: Երկար ժամանակ աշխատած է բեմերու վրայ, շրջուն խումբե-րու հետ, ջանալով թափանցել սինէմայի ու թատրոնի թէքիքին:

Ուրիշ կարգ մը գերասաններու նման, Թօպէս Տօնա ալ իր առաջին յաջողութիւնը կը պարտի Ալէքսանտր Քօրտայի, որով 1932ին, Լոնտօնի Ֆիլմի հաշուոյն գար-ձուց իր առաջին ֆիլմը՝ «Վաղուան պատրաստ գրամով մարդիկը» անունով:

«Հանրի Է. Ի կեանքը» ֆիլմին մէջ հանրութեան ու-շագրութեան և քննադատութեան աւարկայ եղաւ: Այդ միջոցին էր որ Հօլիվուտ գնաց գարձնելու համար «Կոմս Մօնթէ Բրիսթօ» ֆիլմը:

Հօլիվուտի ճոխութիւններն ու պերճ կեանքը, գոր կ'ապրէին հոնտելի գերասանները, չզարմացուցին զինք: Ան միշտ նախընտրեց Լոնտօնի իր փոքր տունը, իր փոք-

րիկ ինքնաշարժը, իր կնոջ և դա-ւակներուն ընկե-րակցութիւնը: Ան լաւ դիտէր որ ե-թէ Հօլիվուտի ոս-կեզօծ առաջարկ-ները ընդունէր, իր արուեստի բազմանք ն էր ը պիտի սահմանա-փակէին, տալով իրեն հրացանակի-րի մը կամ սու-սերամարտի մը

ընկ ինքնաշարժը, իր կնոջ և դա-ւակներուն ընկե-րակցութիւնը: Ան լաւ դիտէր որ ե-թէ Հօլիվուտի ոս-կեզօծ առաջարկ-ները ընդունէր, իր արուեստի բազմանք ն էր ը պիտի սահմանա-փակէին, տալով իրեն հրացանակի-րի մը կամ սու-սերամարտի մը

ընկ ինքնաշարժը, իր կնոջ և դա-ւակներուն ընկե-րակցութիւնը: Ան լաւ դիտէր որ ե-թէ Հօլիվուտի ոս-կեզօծ առաջարկ-ները ընդունէր, իր արուեստի բազմանք ն էր ը պիտի սահմանա-փակէին, տալով իրեն հրացանակի-րի մը կամ սու-սերամարտի մը

ընկ ինքնաշարժը, իր կնոջ և դա-ւակներուն ընկե-րակցութիւնը: Ան լաւ դիտէր որ ե-թէ Հօլիվուտի ոս-կեզօծ առաջարկ-ները ընդունէր, իր արուեստի բազմանք ն էր ը պիտի սահմանա-փակէին, տալով իրեն հրացանակի-րի մը կամ սու-սերամարտի մը

Քլեթ Կէյպլ իր ընկերու ինն հետ

ԳՈՒՅՈՒՆԸ ՄՈՒՐԱՏ ՓԱՇԱ

ԱՊՈՍՏՈՒՄԵՐԸ ՀՈՐԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՈՂՋ ՈՂՋ ԹԱՂԵԼ ՏՈՒՈՂ

ՄԵԾ ԵՊԱՐՔՈՍԻՆ ԿԵԱՆՔՆ ՈՒ ԳՈՐԾԸ

ԴԱՏԱՌՈՒ ՄԸ ԵՒ ԵՊԱՐՔՈՍԻ ՄԸ ՎՃԻՌՆԵՐՈՒՆ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

ԿՐՈՆԱՌՐԵՐՈՒ ԱՆՎԱՅԵԼ ԵՒ ՏԳԵՂ ՄԻՋԱԴԷՊ ՄԸ ԳՈՒՄԳԱՐՈՒԻ ՀԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐԲԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՈՎ ԵՐ ՆԱԼԵԱՆ ՅԱԿՈՒ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

ԵՒ ԻՆՉՊԵՍ ԵՍԱՅԻ ԱՐԲԵՂԱՅԻՆ ՈՒ ՅԱԿՈՒ ՔԱՅԱՆԱՅԻՆ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԸ ՓՈՓՈԽԵՑ

(Շաբ. երեկի թիւէն եւ վերջ)

ՍԱՆՏՈՒԹԻՒՆ

Գույժը Մուրատ փաշա Թուրքիոյ տաճարէն մը համբուոյ նշանակող եպարքոսներէն մին, որ պարական եղանակով նահանգէն սկսեալ Փոքր Ասիոյ խոտովալ գաւառներուն մէջ 42 երկար տարիներ պաշտօնավարելէ յետոյ, իր ծերութեան օրերուն եպարքոսութեան կոչուելով, 1606ին մինչեւ 1611 թանակներու գլուխն անցած՝ անընդհատ աշխատեցաւ Անատոլոյն մարզի մէջ յիշուող գիւղերէն, որոնք 17րդ դարու առաջին կիսուն Գարս եպարքոս, Տէլի Հասան, Գալէնտիոյ Մէլի փաշա, ձանրու լատարի Սիւրի փաշա եւ անոնց նման ուրիշ փաշաներու պատճառով զիջուած իրաւունքներէն իրաւունքներ կազմած Մուրատ, Միջագետքի կողմէն սկսեալ ոտնակոխ և սովամահ բրին երկիրը, և անոնց աւարտութեամբ ու ոնիրներով եկած են մինչեւ Գուրսա: Գույժը Մուրատ այդ ապարտակողներուն հետ մարտանկար յաջողակաւ, բայց չի կրցաւ բնաջնջել:

Եւ երբ 1611ին ձմեռը բարձրագոյն արդամբ Տիարպէզի մէջ անցնելով յաջորդ գարնան Պարսից Շահ Ապպաս թագաւորին դէմ պատերազմելու կը պատրաստուէր, իր բնական մահուամբ մեռաւ 91 տարեկան հասակին մէջ:

Այդ հռչակաւոր պետական մարդուն դամբարանը կը գտնուի Իսթանպուլ, Վէզնէճիլէր, Շահապէ Պաշի փառայեղ մզկիթին դէմ, Ս. Պաշայի ուղղութեամբ՝ ներկայիս անոնիս մը լքեալ, բայց պատմական թիւրքէ մը, դժբաղդարար մուսուլմաններէն կը կոչուին:

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱԿԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

Յակոբ Նալբան Պատրիարք օր մը գրական աշխատութեամբ պարապած միջոցին, փոխանորդ Գանիէլ Վ. Իրին ներկայացաւ յայտնապէս յուզուած և լուսաւ:

— Սրբազան, կրօնաւոր անվանել միջազգայ մը պատահեցաւ վարի աննական մէջ: Գիւսանապետ Յակոբ քահանայ և քարտուղար Եսայի սրբազան իրարու ծանր անարգանքներ բրին:

— Եղեղութիւնը հասկցուր որ գիտնամ, պատճառը ի՞նչ էր:

— Յակոբ քահանայ արեղային խմբազրած մէկ նամակին չէ հաւանք ճշտակող դարոց չէ, շարագրութիւն չունիս տատախաղներ կան, գիրդ անկանոն է, գնա վանք աշխատէ, անանկ եկուր պօսացեր է:

— Ընդ կրնայ ըլլալ, ուրեմն դուք քննեցի՞ք այդ կէտը, հարցուց Նալբան Պատրիարքը առանց նեղուելու:

— Շարունակութիւնը տեսէք, մեր Եսայի արեղան աչքը գոցեր բերանը բացեր է: Վրոն ալ գիւսանապետ պիտի ըլլաս, մարգու հետ չընտրեցով տեսութիւն մը և համոզել լեզու չունիս, գործի տեսն ճանչնորներդ գլուխը հաւաքեր ժամերով կը տեսնուիս, այտեղ մահալէ խահալի չէ, ու իրագաս, կանուխ կ'երթաս, ամէնուն գործը կը յետաձգես և ամէն օր բողբողներ կուզան եւայն:

— Վերջապէս ո՞ր կանգ առաւ քանակէն:

— Երբ ձայները բարձրացան գացի մտերմին: Իմ ներկայութեանս գիւսանապետ քահանան արեղային ձեռք վերցուց, Եսայի արեղան ալ քահանային մօրուքէն քաշեց և հագիւ կրցանք իրարմէ գատել: Ուրեմն պատրիարք Սրբազան, ի՞նչ տնօրնութիւն ունիք իրենց մասին:

— Հիմա ճշուեցաւ, այս գործին կարգադրութիւնը շատ պարզ է: Քանի որ իրարու ըրածին չեն հաւանք փոխադարձաբար, այդ պարագային գացէ՛ք հարդրել իմ հրամանս, այն է՝ գիւսանապետ քահանան, որ արեղային գրութեանց չի հաւանք, քարտուղար անուանեցի, ենթադրելով որ աւելի լաւ պիտի վարէ այդ ճիւղը:

զը: Եսայի արեղան, որ գիւսանապետ քահանան կը քննադատէ իր լիւր պաշտօնին մէջ թերացող, այս օրէն սկսեալ գիւսանապետ անուանեցի: Այս փոփոխութեամբ յուսայի է որ իրարու վրայ տեսած պակասութիւններն զլթ մասամբ պիտի բարեփոխեն:

Մանօթուրիւն

Նալբան Յակոբ, նախ Իսթանպուլի Պատրիարք 1741էն 1749 յետոյ գացեր է Երուսաղէմ յաջորդելու հանգուցեալ բարեհամբ շրջապիլի Գրիգոր Պատրիարքի (1749—1752): Անկէ ստիպողաբար կրկին հրաւիրուեր է Իսթանպուլի աթոռը ուր արեղանաւոր գործունէութիւն մը կ'ունենայ մինչև իր մահը (1752-1064): Հմուտ և գրագէտ եկեղեցական մը, Իսթանպուլի հայ ընտրելագոյն պատրիարքներէն մին որու ապագրուած հեղինակութիւններէն յիշեցէ: Վէմ հաւատոյ (1733) Աշխարհաբար քրիստոնէական (1747) Մեկնութիւն աղօթից Նարեկացիի (1750) Գիրք աղօթից (1760) Զէն հոգեւոր (1878)ին մանաւանդ թանգարան Մանուցմանց անուն արժէքաւոր ստուար հատորը (1758) 840 էջէ բաղկացեալ, որուն կէսը օրուան բարեբուն վրայ կը խօսի և խրատականներ կուտայ, իսկ 336 էջեր կը յատկացնէ աշխարհագրութեան ուր Թուրքիոյ մասին խիստ շահեկան ծանօթութիւններ կան: Օրինակ Իսթանպուլ այն տուն Բարիզի 3 անգամը աւելի բազմամարդ ըլլալով տիեզերքի վաճառականութեան մեծագոյն կեդրոնն է եղեր:

Ե՛ր. ԱՆԵԱՆԱՔԵԱՆ

ՀԱԼՔ ՕՐԲԵՐԵԹԻ
Մաքսիմի մէջ (Ի. Էն սկսեալ)
մասնակցութեամբ Զօգօ Տայմախի և Ծամաքոյի
ԲԻԲԻՉԱ
Մեծ օրերէք 3 արար

ՆԻՕՔԱԼՄԻՆԱ

ԲՕՔԱԼՄԻՆԱ

Կոյր, գլխու եւ ախոսի ցաւեր կը կտրէ

ԱՐԿԱԾԱԽՆԴԻԻ ՄԸ ԿԵԱՆՔԸ

ՄԻՐՈՑ ԵՒ ՏԱՐՓԱՆՔԻ ԽՕՍՔԵՐԻ

ՎԷՊ ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԱՊՐՈՒԱՍ ԿԵԱՆՔԸ

Գրեց՝ Զ. ՆԱԳԱՍԵԱՆ

Այդ կը նշանակէր թէ մայր և աղջիկ որոշ համաձայնութեան մը եւ կամ էին իմ մտիս: «Մտադրեցի քեզի այցելութեան գալ, սակայն պատահականութիւնը չէր թոյլատրեր հիւրանոցի մը մէջ քեզի հետ առանձին գտնուել...»

Այս խօսքերը կը ցուցնէին դեռատի դըռուկին ինձ համար ընկելը գոհուրթեանց աստիճանը... Ինչո՞ւ պիտի փոխարինէի արդեօք ազնուականութիւն, հարստութիւն և գեղեցկութիւն ունեցող աղջիկ հողի մը այս խոր սիրոյ վերաբերմունքը ինձ հանդէպ: Նէ ինչ ուրիշ բան չէր պահանջէր: Բայց միայն փոխադարձաբար սիրել զինքը. «Եթէ ո՛ր և է մրցակից մը քեզ ինչ չէր բաժնէր...»

«Եւ գու անգուց զտնուեցար զիս զրկելով քու մօրդ անձամբ նստած քեզի հակելու հաճոյքէս... Որքան ալ տխուր ըլլար այն հաճոյքը որ քեզի ֆիզիքական ցաւեր պատճառեր էր:» Այս խօսքերը արդէն կը վաւերացնէին ինձ հանդէպ տաճած խորունկ սէրը: Արդեօք արժանի՞ էի այդ աստիճան համակրանքի և սիրոյ... այդ պիտի տեսնենք յետոյ:

Օրըստ օրէ կ'ապագայինէի զլուսու և մարմնոյս զանազան տեղերէն ըստացած վերքերս արդէն սպիտացած էին: Բժիշկը և վերաբույժը մի քանի անգամ ևս այցելեցին, ալ ևս արտօնութիւն ունէի ուղղած ուտելու, ներ...» այս խօսքը ինքնին ապացոյցն էր իր արգար պահանջին: «Եւ գու անգուց զտնուեցար զիս զրկելով քու մօրդ անձամբ նստած քեզի հակելու հաճոյքէս... Որքան ալ տխուր ըլլար այն հաճոյքը որ քեզի ֆիզիքական ցաւեր պատճառեր էր:» Այս խօսքերը արդէն կը վաւերացնէին ինձ հանդէպ տաճած խորունկ սէրը: Արդեօք արժանի՞ էի այդ աստիճան համակրանքի և սիրոյ... այդ պիտի տեսնենք յետոյ:

Հիտակը ըսելով ախորժակս բացուած էր: Վերջապէս օր մ'ալ եկաւ վերաբույժը և յայտնեց թէ վիրակապերս պիտի քակէր, ուրախութեան օր մը եղաւ անիկայ ինձի համար, կարող էի երկու ոտքերուս վրայ կոխել և քայլել, սակայն տակաւին արտօնութիւն չունէի քայլելու հեռուները երթալ:

Ընկերներս եկան անհամբեր կ'ըստպատէի իրենց. հետեւին ուրիշ ընկերներ ալ բերեր էին: Երեք օրեր խորխոսանքի մէջ անցուցինք, վերջապէս մեկնելու համար պատրաստութիւն տեսանք: Պանդուկապետէն խնդրեցի որ հաշուեցուցակը ներկայացնէր, քովս հազար երեք հարիւր ֆրանք կար, կը յուսայի որ զբամբաւէր: Զուարճութեան և կերուխումի համար եղած ծախքերը ամբողջութեամբ ընկերներս վճարեցին: Պանդուկապետս փոխանակ ինձ հաշուեցուցակ ներկայացնելու գոց նամակ մը յանձնեց. զարմանքով բացի զայն, կարծելով որ հաշուեցուցակը մէջը պիտի գտնեմ, ահա ինչ օր գտայ,

1904 Սեպտեմբեր 2
«Սիրելի Պարոն...»
«Անձանութի մը կողմէ եղած այս

փոքրիկ ծառայութիւնը, կը խնդրուի որ Ձեր այժմանապատուութիւնը վերադարձուցնէ հանգամանք ունեցող օգնութիւն մը չնկատուի, ցաւակցելով ձեզի պատահած դժբաղդութեան կը խնդրեմ որ գէշ չխօսիք զբամբաւէրս համար: Աւելցած զբամբ Ձեր կամքին կը ձգեմ ուղղածուց պէս արամազրելու համար գայն:

«Յարգանքներս յղելով՝
«Օ. ար Բ.»»

Ապուշ կտրեցայ, Լուիսի ներկայացուցի նամակը, գոր կարգաւոր սկսաւ խնդալ, խնդրել պարզելով միւս ընկերներուն, որոնց ճանչցած ազնուականներուն մէջ այդ սկզբնատուերով անուն մը չէին ճանչնար:

— Մենք ալ չճանչցանք զիրենք, առաջին անգամ կը տեսնէինք ալ ու կին կը թուէին եղած ըլլալ: Օթոմայիլխտէն զատ ունէին նաեւ մարտը հագուած ծառայ մը, որ «Ձերդ վաճմութիւն» ով կը խօսէր իր տիրոջ հետ. օթոմայիլին վրայ կոմսութեան զինանշանը կար և միւսնոյն տաւերը կը կրէր: Յարեց անգիւն պանդուկապետը, և հազար ֆրանքոց պանդուկոսի մը հետ ոսկի նարթէն մը ներկայացուց ինձ...»

— Այդ ի՞նչ է գուցեք բողբոջին ապրած:

— Երկու հազար ֆրանքէն աւելցած գումարն է, որ ձեր կամքին ձգուած է ուղղածուց պէս արամազրելու:

Անդրադարձայ նամակին վրայ, գայն ինձի սեպականացնելը ծախաւքութիւն համարեցի:

— Ուզողն ըսելով ես ալ չգիտեմ, թէ ինչ բանի պէտք է տրամադրել...»

— Այդ պարագային կը կարծեմ որ, աւելի լաւ կ'ընէք եթէ աղքատաց սնտուրէն, կամ հիւանդանոցին տրամադրէք:

— Լաւ մտածեցիք, այդ երկուքէն մէկուն ընտրութիւնը ձեզի կը թողում, և որպէսզի ես ալ բան մը ըրած ըլլամ, անոր կ'աւելցնեմ երկու հարիւր ֆրանքի փոքր գումար մը: Երկու հարիւր ֆրանքէն զատ քսան ֆրանք ինձի տրամադրուած ծառային նուիրեցի, ստիպուած եղաւ նաեւ մանր մուկը նուիրատուութիւններ ընել, որոնց ամբողջը ութսուն ֆրանքի բարձրացաւ:

[Շաբ.] 13

ԵՐԳԻԾԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒՍԻՓ

ՍԻՈՍ ԱՂԱՅԻ ԿԻՆԸ ՀԱՃԻ ՀԱՆԸՄ

ԵՒ ՀԻՆ ԱՏԵՆՈՒԱՆ ԱՊԱՅՈՎԱԳՐԻՉ ՄԸ

— Երգիծապետ, վաղը ին՝
բըզինքս սիկուրիսն պիտի գնեմ ա-
միսը Յոսկի տարով մեռնելէս ետքը
Ֆուլիանէս 500 ոսկի պիտի առնէ:

— Հաճի հանրմ, գաւակս, առ
ի՞նչ աղէկ պան, ուրիշ իմացար,
ի՞ծծի ալ հասկցուր:

— Խաղէթալին մէջ կարդացեր են
Սիոս աղան ալ լսեր է, տեղն ալ
թարիֆ քրաւ: Դալաթիա Բոմբոյիս
խանին քեզէն տէմիր քեզորինի վրան
նայող մաղապան է եղեր: Խոստովա-
նանք մնայ մէջերնին, քուրս մեռաւ
նէ քոյս ստի այս էօքսիւզ տղջիկը,
քիչ շատ բարա, բըզաք ունէր, Սիոս
տղան գործին խառնեց ետ չի տար:
Ի՞նչ ընեմ նախորտ բարա չկայ, աղ-
ջիկն ալ եկաւ հասաւ, Ս. Սարգիսն
ալ անցուցինք, տասն ծան ծուռ չկայ:
Թրախումս 500 կարմրուկ ոսկի տալս
խմանան նէ նայէ Ֆուլիանէն ի՞նչ ու-
զողներ պիտի ըլլան:

— Աս հիտապին խելքս չհասաւ,
սէպէ քի հէմէն խտէթ մը եկաւ,
ինտո՞ր փեռնիզ ձեռքը 500 ոսկին պիտի
համբոս օրթան բարա չկայ նէ:

— Կեցիցը որ հասկցնեմ, սիկուր-
իտայն առնելիք սէնչուս Ֆուլիանէնին
ստուռը պիտի գնեմ տէ, երբոր մեռ-
նիմ նէ 500 ոսկի մէրասս պիտի ու-
տեն:

— Աղէկ ամա, հիմակուան ֆայ-
տա ունի, չնայիս, ամէնքն ալ ընչին
բարա է՞ ուզին կոր:

— Թարիֆ ընեմ որ խելքը պառկի
երբոր նեղը, մնաս, քուրմանիան օ-
քէնք ունի, սէնչուր բուէնին կառնէ,
ֆարիզը ուզածիդ չափ փարա կուտա
կոր եղեր:

— Իրաւ որ ըէք պէճէրիկը կնիկ
ես, երթեմ տէ, Լուսիա տուտուին
հասկցնեմ, չիւնքի ան ալ տղուն
համար ասանկ բարալը աղջիկ կ'ուզէ
կոր:

— Խօսք մէջերնին 100 քէսէ
նայաբոս պիլլօրի պէս աղջիկս ըէք
ան աչար մարդու չեմ տար, թող
հիշ խապար չի դրկէ:

Այսպէս Հաճի հանրմ յաջորդ օրը
Դալաթիա կ'երթայ և երկար փնտրու-
տուքէ վերջ կը ներկայանայ ապահո-
վագրութեան գրասենեակը:

— Հրամանեցէք տիկին:

— Հրամանքիդ մարդ սիկուրիս
կ'ընէ եղեր:

— Այո, կեանքի ապահովագրու-
թիւն կ'ընենք:

— Ես ալ գրուիլ կ'ուզեմ, մեռ-
նիմ նէ Ֆուլիանէն 500 ոսկի պիտի
ձգեմ:

— Եստ աղէկ, քանի տարու էք:

— 50 կ'երեւամ ամա, անճարա-
կին երեսուցը ութն պիտի մտնամ:

— Լաւ, ամիսը երեք ոսկի պիտի
վճարէք և 15 տարին 500 ոսկի պիտի
տոտնաք:

— Եստ չէ՞, էֆէնտի, տալօս
քուրը 2 ոսկի գրեր են:

— Մենք սակարկութիւն չենք
ընեմք, մէկ խօսք է:

— Է՛յ, բէք աղէկ, ուրիշ ըսելիք
բան մը չկայ եմ:

— Ինչպէ՞ս չէ, մեր ընկերութեան
բժիշկը ձեզ պիտի քննէ, ասիկ զատ
հարցումներ ունինք, կանանց յատուկ
մասնաւոր պայմաններ կան, տեղե-
կազիր պիտի պատրաստենք: Նախ
բացատրեցէք, ձեր ծնողքը ո՞րք են,
եթէ մեռած՝ ի՞նչ հիւանդութեան հե-
տեանքով էր և քանի՞ տարու էին:

— Հայրս պղտիկէն թիֆօյէն մե-
ռեր է, մայրիկս ինչ տարի կ'ընէ,
էխտիլար էր ձեզի օրեր եղաւ:

— Դուք ե՞րբ ամուսնացեր էք,
քանի՞ գաւակ ունեցաք, բոլորն ալ
ո՞րք են, ամուսնինիդ քանի՞ տարու
է և ո՞վ է, անունը պիտի արձանա-
գրենք:

— Ան չէ ամա, աֆ կ'ընէք իմ
կարգուիլս, օլուր չօճուրս սս գոր-
ծին հետ ի՞նչ միմաստիպէ՞մ ունի: Նէ
խէ, հէմէն 20 տարի կ'ընէ ալ տարբ. ք
մտնելս, 2 տղայ ունեցայ անոնք ալ

պղտիկ տարիքունն Աստուած ձեռ-
քէս առաւ: Էրիկս եագմաճի Սիոս
աղան է, հէլպէթտէ անունը լսած
էք:

— Տուներնիդ լաթը դո՞ւք կը
լուաք, տախտակը կը սրբէ՞ք, ձմեռ-
ուան ցուրտ օդին տաք խոհանոցէն
լաթ փռելու համար պարտեզ կ'եր-
լէ՞ք:

— Ի՞նչ ըսել էա մենք էանաֆի
ընտանիք ենք, պարտքերնիս է ամէ-
նական պանը ձեռքովիս կ'ընենք,
մեղաներ ըլլայ, ֆուլիանէս ցուրտ
հալալին պարտեզ չեմ հաներ, ե՛ս կը
փռեմ լաթերը:

— Տիկին, այդ մեր օրէնքով ար-
գիլուած է, որովհետեւ կանանց կուրծ-
քի հիւանդութիւն կը պատճառէ,
զգուշանալու էք, լուացարար բըռ-
նեցէ՞ք. գոստ կը գործածէ՞ք:

— Եր ֆիտասինս չըփակը նեղ է
տէ գոստէնիդ չեմ կրնար հագնել:

— Չեղա՛ւ: ամենեւին գորտէ
չպիտի գործածէք, այդ փաստակար
սովորութիւն է:

— Աս բսածդ ըլլալիք պան չէ
30 տարի է խուլլամիշ եղայ տէ
հիմա՞ պիտի տախտի:

— Դուք ուղից ըմպելի, ծխա-
խոտ կը գործածէ՞ք:

— Պագի թիւթիւն կը խմեմ:

— Աղէկ վարժութիւն չէ՞, ձգե-
լու ջանացէ՞ք:

— Բէք աղէկ:

— Դուրս ելլաքնէ թրամվայի
ձտրաներէն մի՛ անցնիք վտանգա-
ւոր է, ճատտէ տեղիք պիտի գրու-
յանաք՝ ձիու և կառքի տակ մնալու
հաւանականութիւն կայ:

— Եստ աղէկ:

— Դուք ո՞ր կը բնակիք:

— Հիմակուսիա Պալաթ Աճի
Չէլմէ մահալէսին ենք:

— Այդ երբե՞ք չեղաւ, օգուէտ
թաղ մը փոխադրուելու էք և խոհա-
նոցը գեանայարկէն վեր ըլլալու է որ
խոնաւութիւն չառնէք: Արդէն մեր
քննիչը պիտի գայ այդ պէտք ստու-
գելու: Դուք ծով կը մտնէ՞ք և լու-
ղալ գիտէ՞ք:

— Մեր թարաֆը պաթախ է ծով
չի մտնուիր ամա ամառները Պէյ-
խոս տալօս երթեմ կենամ նէ քանի
մը անգամ կը մտնեմ, ի՞նչ օդուտ
որ պիլ թիւրլու աղէկ մը լողալ չի
կրցի սորվիլ:

— Այդ չեղա՛ւ, ծովու բաղնիք
մտնելէ զգուշացէք ասիկ վերջ, ին-
չու որ յառաջիկային եթէ ծովու մէջ
խելզուելիք, ընկերութիւնս բան մը
չի վճարեր, որովհետեւ ըրածնիս ծո-
վային ապահովագրութիւն չէ՞: Տի-
կին, կարեւոր է գիտնալ թէ դուք
զաւակ անցուցած էք...

— Հիմա վայելց ձեզի առ ըրած
խօսքերնիդ, տահա սօնը չեկա՞ւ:
Բուզում էֆէնտի, ասոր աղէկը զուն
ինծի սաղաւմ գէմպիլ մը կրնա՞ս
գտնել:

— Ի՞նչ պիտի ընես:

— Մէջը մտնամ տէ սա թափա-
նէն զիս կախեցէք որ վրաս թօզ չի
նստի:

Բա սս ի՞նչ խնդրի պան է, հէմ
ամիսը 3 ոսկի տուր 15 տարի ախադ
սիմէ պէքէլէ, անկէց սինսիլէզ կը
փնտռեն, տախտակ սրբելու, լաթ
լուալու փոխելու է եղեր, գորտէ
մի՛ գնեմք, ծով մի՛ մտնար, տունէդ
եկի՛ր, մութվայիլ ուղաճնուս պէս
ըլլալու է, ցուրտին դուրս մի ելլար,
տաքին մի՛ քրտիլը, ձեր օրէնքին
հակառակ է եղեր: Բէ՞ք աղէկ, կնիկ
մարդ ըսածդ ինչօ՞վ տտեն կ'անցնէ,
խաֆէսը գրուած բարաղա՞հ եմ, չէնէ
ըրած էլմասի, անապա պարկինք
տէնի պատէն կախուլմ նէ նասը
կ'ըլլայ, ըսելով հաճի հանրմ բար-
կութեամբ գուրսեկաւ գրասենեա-
կէն՝ ասանց նպատակին հասնելու:
Ե՛ր. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա.

ՆՈՐ ՇԻՇԼԻ ԻՆՉ ԲԱՆԻ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՎԱՐԻՉՆԵՐՈՒ ՊԱԿԱՍԸ ԵՒ ՎԱՐԻՉՆԵՐՈՒ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԵՐԵՒԱԼՈՒ ԲԱՂՁԱՆՔԸ

Անցեալ կիրակի նոր Շիշլիք
տարեկան ընդհ. ժողով գումարե-
ցին և ընտրեցին իրենց համար վարիչ
անդամներ: Նոր վարչութիւնը մեծ
տարբերութիւն մը չունի նախորդէն:
Հին վարչութիւնը մեծ տարբերու-
թիւն մը չունէր նախորդէն: Հին վար-
չութեան անդամները իրենց գլուխը
ունենալով ատամնաբոյժ Պր. Ժ.
Թիւլպէտեանը գրեթէ ամբողջու-
թեամբ վերընտրուած են:

Աւելի ըլլալով երեք նոր դէմ-
քեր միացած են անոնց: Նորերէն
Յովհաննէսեան, Ֆէնէրպաշէի գոր-
ծոն անդամներէն և Մամիկոն, Գում-
քարուի նախկին սէնթրաֆը, ծա-
նօթ են մարզական շրջանակներուն
խիկ երրորդը Պր. Արշակ Սասթեան
ջերմ համակիր անգամ մըն է նոր
Շիշլի: Կը կարծենք թէ նոր Շիշ-
լի վարչութիւնը նոր ուժերով զօ-
րացած աւելի օգտակար կ'ըլլայ մար-
զասէր երիտասարդութեան:

Կիրակիի մրցումներէն սեսարան մը

Բայց այդպէս ըլլալու համար
պէտք ունի մեթոտիկ աշխատու-
թեան: Սրոր ընել տալը մասնագի-
տութիւն մըն է և նոր Շիշլիի վա-
րիչները, ըլլայ իրենց մէջ ըլլայ
գուրսը, պէտք է փնտռեն այդ մաս-
նագէտները: Այսպէս խումբը պէտք
է ունենայ իր մարզանքի, Աթլէթիքի
փօշոյտէ, պատքէթպօլի, ֆութ-
պօլի խմբապետները, ընտրուած ի-
րենց գործունէութեամբ արժանա-
ւոր ըլլալին ասպացուցած անձնաւոր-
ութիւններէ: Այդ մասնագէտները
ձեռք ձգելու և անոնց անուշաւ
գոյն չափով օգտուելու համար, վա-

էին կրցած դաշտ հանել ժամանա-
կին:

Եւ երբ խումբին երկու անդամնե-
րը գրեթէ Սթատիոմին գլխացք իրենց
անկողիններուն մէջ կը քնանային,
իրենց ընկերները ինչ հօգի կը մա-
քառէին, իսկ վարիչները ինքզինք-
նին կը ցուցադրէին զաշտին վրայ:

Ի՞նչ կ'ըլլար երբ ցուցադրութեան
հինգ վայրկեանը զոհէին խումբը ամ-
բողջացնելու համար:

Կ'ընդունինք թէ դիւրին գործ չէ
լաւ կառավարողներ գտնել ֆութպօ-
լին համար, քանի որ վարիչը ֆութ-
պօլիօրններէն զատ ստիպուած է նաեւ

նը, նոր Շիշլին ոչ միայն ֆութպօլին
ալ մարզական բոլոր ճիւղերուն համար
իրը պետ պիտի ունենայ անկարող-
ներ, խրատուիականեր ու շողօրթի-
ներ:

Ահա, ինչու ըսինք որ նոր Շիշլի
վարչութիւնը իր գործունէութեանը
սկսելու ատեն պէտք ունի մտածուած
և մէթոտիկ աշխատութեան:

Նախ պէտք է գտնել իր մասնա-
գէտները և աշակցի անոնց գործու-
նէութեան մտացալը շատ գիւրին է,
ինքնիրենը կը քայլ:

Այս ամենէն ստաջ չնորմաորու-
թիւն յայտնել մեր պարտականու-
թիւնն է. յաջողութիւն կը մաղթենք
նոր վարիչներուն, թող բազմ իրենց
հետ ըլլայ:

Ն. ՊԵՐՃ

S. ՏԱՆՏՕՐԻԱ
Յուդարկաուորութեան կազմա-
կերպիչ հաստատութիւն
Հիմնուած 1889ին
Բերա Ասմալը Մէսնիս
թիւ 20 Հեռաւայր 41630
Յուդարկաուորութեան ամէն գործ
կը ստանձնենք: Մեր ապրանքները
լաւագոյն և ամառագին են, 42 տո-
րէէ ի վեր մեր աշխատանոցները
մէջ կը պատրաստուին: Կը տրամադ-
րենք դազադներ, ծաղկապակներ,
դազազակներ, կը կատարենք ձե-
ակերպութիւններ, կը պատրաստենք
մասագներ և մահարձաններ:
Գիշերային սպասարկութիւն
Թէքթէ, Պալթոն, Չըքմօզ փողօց:
Հեռաձայն 44031
Գազապիլիօր օրօքեր 3 ոսկիէ 6
սկսեալ

Կիւնէի եւ Կալաթասարայի յառաջապահները

ընչ անդամները պէտք չէ խնային
ո և է զոհողութիւն:

Ակրնաուորութեան ատեն թերեւս
նիւթական նեղութեան մէջ ինչայ
միութիւնը: Վարչութեան վաճառա-
կան անդամները պէտք է վախտին
և ապահովեն նիւթականը նոր հա-
սոյթներ ապահովելով: Այդպէսով
արգարացուցած պիտի ըլլան իրենց
գոյութիւնը վարչութեան մէջ:

Չանգաւան ճիւղերու համար մաս-
նագէտներ չեն պակտիր նոր Շիշլին
համար, Արթօ Գալփաքեան մարմ-
նամարզի մեհանի մը կրնայ նման-
ցնել նոր Շիշլի մարզասարճը:

Անցեալ շաբաթ վարպետ պատքէթպօլ
խաղացողներ կրնար հասցնել նոր
Շիշլիցիներէն: Ֆութպօլի կատակեր-
գութեան ալ ժամ առաջ վերջ տայ
նոր վարչութիւնը, կերակի օրուան
մրցման ներկայ գտնուողները անգամ
մը եւս ականատես եղան այժմու
ֆութպօլի վարիչներուն բացարձակ
անկարողութեան: Պէք Գրիգորի յա-
ւաջապահներու զօրն վրայ երեւուած
անհասկացողութեան գլուխ գործոց
մըն էր, ինչ հօգիով դաշտ ելլելն ալ
վարչական անկարողութեան ապա-
ցոյցը:

Տանրիկից առաջին կարգի խա-
ղացողի վրայ պետ նշանակուած անձ
նաւորութիւնները սասնըմէկ հօգի

Կիւնէի ձօրեր յարձակումի պահուն

ԳԼԽՈՒ ԵՒ ԱԿՈՒԱՅԻ ՑԱՒԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

ԱԼԿՕԲԱՆԸ

ԱՄԷՆԷՆ ԱԶԴԵՑԻԿ ՔԱՇԷՆ Է

ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ

Հարուխ, կոխ, օտֆ-
թերթի և այլ տեսակ
վարակիչ հրատարակ-
վածքները մարդու կը
փոխանցուին քիթի,
բերանի և կոկորդի
ճամբով:

ԱՔՐԻՏՕԼ

Մի քրոպաներու թափան-
ցուով ճամբաները կը
մաքրէ, կը հակամեխէ
և արգելք կ'ըլլայ միք-
րոպաներու արշաւին: Կը
զարմանէ կոկորդի և
կոկորդի նշխաններու
բարբառումները:

Ամէն զեղարան կայ
Տոսփը 35 զր. է (B)

ALÂMEYİ FARİKA **Koyun ve Sığır etinden**

NAMLI Türk Sucuğu
Kayserli APIKOĞLU

İMALATHANE: MALTEPE
TELEFON: 24340

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ

Վ.Ա.ՃԱՌ.Ս.ՏՈՒՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆՍՅ

Անդ. և ուրիշ ամէն տեսակ տակուշ և առաջնակարգ կերպաններ
Ղալաթիա, Հարաները փողոց. թիւ 36
Մեր վաճառատունէն առուտուր ընողները բացարձակապէս կրնան
վատա՛ր ըլլալ թէ երբեք չպիտէ խարսխին, որովհետեւ մեր անշեղ և
խան յեղիկ սկզբունքն է:

ՊՍՏՈՒԱԿՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ ՔԻՉՈՎ ԴՊՈՂԱՆԱԼ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԿՆԵՐ

Երբ կ'ազգէ՛ վրայեղուչ եւ միեւնոյն ասեմ, շիբիազուս
մը ունենայ, անվարան դիմեցէ՛ առաջնակարգ զեռնակ

ՀՐԱՆԴ ՏԱՏՈՒՐԵԱՆԻ

Սուլան Համամ, Ճամբըպաք խա՛ն, Բ. յարկ թիւ 8

ՎԿԱՅԵԱԼ

ՔՐՕՔ. ՆՇԱՆԵԱՆԻ

Պարի գասաւանդութիւնները ըստ ա-
ռաջնոյն կը շարունակուին ամէն օր
ժամը 2—9 կանոնաորաբար:

Բերա, Թէփեպաշը, Կրպանի փո-
ղոց, թիւ 11: Ա. յարկ:

Սեզօնի նոր պարը՝ Լանսիէ, որու
դասերը տեղի կ'ունենան Եւրոպայէն
նոր բերել տրուած եզանակին իրա-
կան բլաքներով:

Մանուսը դասեր տուներու մէջ:
Նանե ժամադրութեամբ:

Պատրաստուեցէ՛ք 3 Յնվր. 937
Կրպանի, Բառք Օթէլի մէջ տեղի ու-
նենալիք քօթիչ յօնաւոր թէյպարին:

ՔԻՄԻԱԿԱՆԱԹԻԱՏԱՆՈՅ ՏԲԹ.ԱՌՆԱՔԻ

Անւաքի յայտնաթուաւորն մէջ կը
կատարուին ամէն տեսակ կենդանա-
կան, բուսական և հանքային տար-
րերու անալիզ: Գիտական ամենա-
կատարեալ աշխատանոցը: Քիմիապա-

ԻՍՏԱՆՊՈՒԼԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ

Թ Ա Տ Ր Ո Ն

Թէփեպաքի բասթոնին մէջ
Այս գիշեր ժամը 20,30ին

Istanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

ՊԻՅԻԻ-ՔԻՉՈՎ
ՏՐԱՄ

բանական հետազոտութիւններ (արիւն
մէջ, մաղաս, կզկզանք) քիմիական,
աննշական, հանքային և ամէն կարգի
ճարտարաբանութիւնի նիւթերու տարրա-
լուծում:

Էփսէրթիզ

Պէշ օղլու, Թիւնէլի հրապարակ,
թիւ 10—3 Հեռ.աւանդ 4190

Ayda

2 LİRA

VERMEK SURETİLE BİR
HAVAGAZI ŞOF-BENİ
ALARAK EVİNİZİ
ASRİLEŞTİRİNİZ

HAVAGAZI ŞOF-BENİ
101 İSTİKLÂL CAD. VADELİ SATIŞ

ԵՐԿՈՒ ՈՍԿԻ